



ภาพแทนความล้มเหลวของกระบวนการยุติธรรมของศาลชานเซอร์รี่ในนวนิยายเรื่อง *บลีค เฮาส์*
ของ ชาร์ลส์ ดิกเกนส์

AN IMAGE OF FAILURE IN CHANCERY COURT'S JUSTICE SYSTEM IN
CHARLES DICKENS'S *BLEAK HOUSE*

ศักดิ์ชัย ลุนลาพร¹

Sakchai Lunlaporn

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอภาพความล้มเหลวการบริหารงานของกระบวนการยุติธรรมศาลชานเซอร์รี่ผ่านนวนิยายเรื่อง *บลีค เฮาส์* ของ ชาร์ลส์ ดิกเกนส์ โดยวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีของนวนิยายเรื่องนี้เพื่อนำเสนอสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องของกระบวนการยุติธรรมในช่วงศตวรรษที่สิบเก้า ดิกเกนส์ได้นำเสนอเรื่องการบริหารงานของศาลชานเซอร์รี่ที่ยังคงดำเนินการด้วยรูปแบบเดิมอยู่จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ศาลปราศจากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพคือรูปแบบที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบททางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในช่วงนั้น ดิกเกนส์ยังได้นำเสนอสาเหตุของความล้มเหลวอื่นเอาไว้ เช่น ทุนายความที่คอยหาช่องทางในการเอาเปรียบผู้คนมากกว่าที่จะช่วยเหลือลูกความของพวกเขาจนทำให้องค์กรนี้ไปถึงจุดตกต่ำดังที่นวนิยายเรื่องนี้นำเสนอได้ นอกจากนี้แล้วนวนิยายเรื่องนี้ยังนำเสนอผลกระทบที่เกิดจากการด้อยประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมที่นำไปสู่ความล่าช้าของคดีความและการสูญเสียทรัพย์สินรวมไปถึงผลกระทบที่มีต่อสังคมด้วย

คำสำคัญ: กระบวนการยุติธรรม, ศาลชานเซอร์รี่, นวนิยายอังกฤษสมัยวิกตอเรียน, *บลีค เฮาส์*

¹อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษและภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Lecturer, Department of English and Linguistics, Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University

E-mail: sakchai.lunlaporn@gmail.com

*รับต้นฉบับ 2 กรกฎาคม 2561 ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ตุลาคม 2561

รับลงตีพิมพ์ 16 ตุลาคม 2561



Abstract

This article presents an image of failure in Chancery Court's justice system as presented in Charles Dickens's *Bleak House*. An analysis of this text aims to criticise the causes and effects from the English justice system's ineffectiveness during the nineteenth century. Dickens has emphasised on the 'ancient regime' of the Chancery which existed for centuries ago. Significantly, one of the hindrances was that the court did not accommodate itself to the rapid developing society of that time. Moreover, Dickens points out another problem, such as, the lawyers whose goal is to take advantage at their clients, rather than helping them. All of these difficulties had been dragging the court backwards. The novel also presents the consequences of the ineffective justice system that results in delay of cases, loss of property, and its ill-effect on the society.

Keywords: justice system, Chancery Court, Victorian Novel, *Bleak House*



บทนำ

สังคมอังกฤษในศตวรรษที่สิบเก้าเกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญหลายครั้งหลากหลายด้านทั้งการปกครอง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองจนทำให้สังคมได้พัฒนาในรูปแบบที่ก้าวหน้ากว่าหลายประเทศในช่วงเวลาเดียวกัน ถึงแม้ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะครอบคลุมสังคมหลายส่วน แต่อีกมุมหนึ่งของสังคมอังกฤษการศาลและกระบวนการยุติธรรมดูเหมือนจะพัฒนาไปในทิศทางตรงกันข้าม ศาลเป็นแหล่งความถดถอยในการมอบความยุติธรรมให้ผู้คน ความไร้ประสิทธิภาพของศาลทำให้ผู้คนต่างตั้งคำถามต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรมในช่วงนั้นในหลายแวดวงรวมทั้งทางวรรณคดีด้วย

บทความนี้จะนำเสนอภาพของความล้มเหลวของกระบวนการยุติธรรมที่มองผ่านวรรณกรรม *บลีก เฮาส์* (*Bleak House*) ของชาร์ลส์ ดิกเกนส์ (Charles Dickens) นักเขียนชาวอังกฤษและมีชีวิตอยู่ในช่วงเวลานั้น การวิจารณ์กระบวนการยุติธรรมของนักเขียนหลายคนในศตวรรษที่สิบเก้านี้มีให้เห็นอยู่เช่นในงานของชาร์ลส์ ดิกเกนส์ แต่สำหรับงานของดิกเกนส์นั้นจะมีการพูดถึงเรื่องของ

ศาลอยู่ในหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่งานเขียนช่วงแรกในอาชีพของเขาอย่างเรื่อง *โอลิเวอร์ ทวิสต์* (*Oliver Twist*) ไปจนถึงนวนิยายในช่วงกลางของอาชีพงานเขียนของดิกเกนส์ เรื่อง *บลีก เฮาส์* แต่เรื่อง *บลีก เฮาส์* นั้นนับเป็นเรื่องแรกที่ดิกเกนส์พูดถึงความล้มเหลวในกระบวนการของศาลไว้ชัดเจนมากที่สุด ดิกเกนส์ยังได้วิจารณ์ระบบของกระบวนการยุติธรรมโดยเลือกใช้ศาลชานเซอร์รี่เป็นตัวแทนของศาลอื่นๆที่นับว่าเป็นศาลระดับต้นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนแทบทุกระดับ นวนิยายเรื่อง *บลีก เฮาส์* นี้ดิกเกนส์พาผู้อ่านเข้าสำรวจตั้งแต่กระบวนการ ขั้นตอน บุคลากร และสภาพแวดล้อมเพื่อให้เห็นว่าทุกอย่างล้วนแต่ส่งผลให้เกิดทั้งความผิดพลาดและความล้มเหลวในการดำเนินการของศาล ตัวแทนที่ดิกเกนส์เลือกใช้ในนวนิยายเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องของการจัดการมรดกบ้านที่ชื่อ *บลีก เฮาส์* (ชื่อเดียวกับชื่อนวนิยาย) บ้านหลังนี้อยู่ภายใต้การดูแลของจอห์น จาร์นไคซ์ (John Jarndyce) ในฐานะผู้ที่ได้รับสืบทอดต่อจากบรรพบุรุษ ถ้าหากได้รับคำพิพากษาจากศาลชานเซอร์รี่แต่จาร์นไคซ์และบ้าน *บลีก เฮาส์* ตกอยู่ใต้ความล่าช้าของกระบวนการศาลมาหลายสิบปี



และไม่มีที่ท่าว่าจบลงได้ในเร็ววันนี้เหมือนกับคดีอื่นในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้แล้วเรื่องนี้ยังเกี่ยวข้องกับตัวละครรุ่นถัดมาที่จะเข้ามารับช่วงต่อในการจัดการมรดกบ้านหลังนี้คือริชาร์ด คาร์สโตน (Richard Carstone) เอดา แคลร์ (Ada Claire) และ เอสเตอร์ ซัมเมอร์สัน (Esther Summerson) โดยสองคนแรกเป็นญาติห่าง ๆ ของ จาร์นไดซ์โดยริชาร์ดคือผู้ที่ได้รับมรดกบ้านต่อจากจาร์นไดซ์อีกทอดหนึ่ง ส่วน เอสเตอร์เป็นเด็กกำพร้าที่ป้าเธอรู้จักจาร์นไดซ์ หลังจากป้าของเธอเสียชีวิตเลยต้องเข้ามาอยู่ในความดูแลของจาร์นไดซ์ ตัวละครทั้งสามนี้จะเข้ามาบอกเล่าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกศาลานเซอร์รี่ที่พวกเขาได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการรอฟังคำตัดสินจากศาล

บทความนี้จะกล่าวถึงปัญหาในกระบวนการดำเนินงานของศาลานเซอร์รี่ โดยเริ่มต้นด้วยการย้อนกลับไปดูวิวัฒนาการของกระบวนการยุติธรรมศาลของอังกฤษตั้งแต่ยุคแรกจนถึงช่วงศตวรรษที่สิบเก้าซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ศาลถูกวิจารณ์อย่างมากเพื่อให้เห็นวิธีการดำเนินงานของศาลานเซอร์รี่ที่เกิดขึ้นจริงก่อน หลังจากนั้นจะนำเอาตัวบทวรรณกรรมมาวิเคราะห์สาเหตุ และผลที่เกิดจากความ

บกพร่องของกระบวนการที่เกิดขึ้นในศาลานเซอร์รี่ตามที่ผู้แต่งนวนิยายได้ถ่ายทอดออกมาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนต่อปัญหากระบวนการศาลานเซอร์รี่ในศตวรรษที่สิบเก้า

วิวัฒนาการศาลานเซอร์รี่อังกฤษและวิธีการพิจารณาคดี

กระบวนการยุติธรรมศาลานเซอร์รี่ของอังกฤษถือเป็นองค์กรหนึ่งที่อยู่ในฐานะของผู้ปกครองมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือผู้คนในสังคมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม หน้าที่หลักของศาลานเซอร์รี่คือการดูแลคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน มรดกเป็นหลัก ศาลานเซอร์รี่เป็นองค์กรที่ผู้คนในสังคมอังกฤษให้ความสำคัญมานานแม้ว่าในบางช่วงเวลาศาลอาจจะไม่สามารถบรรลุถึงอุดมการณ์ที่พวกเขาคาดหวังไว้ได้ เช่น ศาลไม่สามารถจะตัดสินคดีความได้ในเวลาที่เหมาะสม ศาลเรียกร้องทรัพย์สินจากผู้ฟ้องร้องเป็นจำนวนมาก เป็นต้น เหตุการณ์ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่สิบเก้าก่อให้เกิดเป็นภาพความล้มเหลวในการปฏิบัติหน้าที่ของศาลานเซอร์รี่ ความบกพร่องของศาลได้สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้คนที่เข้ามาติดต่อกับศาลเป็นอย่างมาก ศาล



ซานเซอร์รีที่ผู้คนคาดหวังจะได้รับความช่วยเหลือได้กลายเป็นเพียงแค่ศาลในอุดมคติที่ผู้คนได้แต่หวังว่าจะช่วยพวกเขาได้ ศาลซานเซอร์รีจึงเป็นเพียงแค่สถานที่หนึ่งที่มีอยู่แต่ไม่มีใครอยากจะผ่านเข้าไปใกล้เลยแม้แต่น้อย แม้ศาลซานเซอร์รีเหมือนจะเป็นปัญหามากในศตวรรษที่สิบเก้าแต่ในความเป็นจริงนั้นศาลซานเซอร์รีได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงมามากมายกว่าที่ระบบการดำเนินการต่าง ๆ จะปรากฏเป็นรูปร่างที่ใช้ในศตวรรษที่สิบเก้านี้ ด้วยระยะเวลาที่ยาวนานนี้เองที่อาจจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหาต่าง ๆ สังสมมายาวนาน

ศาลซานเซอร์รีมีการสร้างระบบที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองมาหลายร้อยปีหลังจากที่ประเทศอังกฤษได้ก่อตั้งประเทศขึ้นมา ส่วนระบบยุติธรรมเริ่มต้นขึ้นเมื่อประมาณพันปีในช่วงแองโกลแซ็กซอนแล้วผ่านการปรับเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการดำเนินการจนเป็นรูปร่างมากขึ้นในศตวรรษที่สิบเก้า ข้อมูลของวิวัฒนาการศาลซานเซอร์รีได้ถูกรวบรวมไว้ที่เว็บไซต์กระบวนการยุติธรรมอังกฤษ² ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพิพากษาความยุติธรรมที่เริ่มในสมัยศตวรรษที่สิบสองภายใต้การนำของพระเจ้าเฮนรีที่สอง (Henry II) ไว้ว่า

การจะพิพากษาเพื่อตัดสินความยุติธรรมในยุคแรกเป็นรูปแบบของการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ผ่านวิธีการทรมาน (ordeals) ผู้ถูกกล่าวหา เช่น ในกรณีที่มีข้อพิพาทหรือการกล่าวหาจากคนหรือหน่วยงานหนึ่ง ๆ ผู้ถูกกล่าวหาว่ามีความผิดจะเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์อาทิเช่น ให้จับก้อนโลหะร้อน หากแผ่นนั้นหายภายในสามวันแสดงว่าพระเจ้าเข้าข้างเขาก็ถือว่าบริสุทธิ์แต่ถ้าไม่มีใครสักคนที่ถือว่าไม่มีความผิด อีกตัวอย่างหนึ่งของรูปแบบการตัดสินแบบพิสูจน์ความบริสุทธิ์คือการจับถ่วงน้ำ ในอดีตนั้นมีคนที่ถูกกล่าวหาว่าเล่นเวทย์มนต์เป็นแม่แม่มดจะถูกนำมาพิสูจน์ด้วยการมัดนิ้วหัวแม่มือขวากับนิ้วหัวแม่มือซ้ายและมัดนิ้วหัวแม่มือซ้ายเข้ากับหัวแม่เท้าขวาแล้วนำไปถ่วงน้ำหากคนนั้นบริสุทธิ์จะต้องจมลงแต่สุดท้ายด้วยวิธีการมัดนี้นั้นไม่มีใครรอดการพิสูจน์ได้เพราะวิธีนั้นทำให้คนลอยมากกว่าจม วิธีนั้นดูป่าเถื่อนสำหรับคนสมัยใหม่ และอีกตัวอย่างของการตัดสินคดีความที่พิพาทกันของประชาชนสองฝ่ายได้ใช้วิธีคล้ายกันคือให้ทั้งสองฝ่ายใช้วิธีการต่อสู้ทั้งสองฝ่ายสามารถจ้างคนที่ชำนาญการต่อสู้มาทำแทนได้แต่วิธีนี้ก็ไม่สามารถบอกถึง



ความบริสุทธิ์ของฝ่ายใดได้เลย ไม่ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงความยุติธรรมที่แท้จริงได้ นอกจากนั้นแล้วผู้คนกลับได้รับความเสียหายมากกว่าที่ได้รับ ความยุติธรรม ความเสียหายที่เกิดขึ้นมา อาจก่อให้เกิดความเสียหายที่ร้ายแรงเกินความเป็นจริงจนบางคนต้องถูกลงโทษในเหตุที่เขาไม่ได้ก่ออีกด้วย จากสาเหตุที่เกิดจากความไร้ซึ่งความน่าเชื่อถือของระบบยุติธรรมในยุคสมัยก่อนหน้านั้นได้เป็นจุดกำเนิดที่ทำให้กษัตริย์วิลเลียมที่สอง (William II, 1154-1189) ได้จัดตั้งกลุ่มอัศวินขึ้นมา 12 คนเป็นผู้แทนในการตัดสินคดีความกรรมสิทธิ์ที่ดินและสามารถไกล่เกลี่ยคดีความนั้นได้อย่างเหมาะสมกว่าระบบเก่าในเวลาต่อมาได้มีการปรับรูปแบบของการพิจารณาว่าความใหม่ที่เกิดขึ้นเป็นกระบวนการของศาลอุทธรณ์ หรือ Court of the Common Pleas ทำหน้าที่ดูแลคดีความเกี่ยวกับคดีอาญาที่ราษฎรฟ้องร้องกัน เวลาผ่านไปศาล Court of the Common Pleas ได้เปลี่ยนรูปแบบไปเป็นศาล Court of the King's Bench ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้ในการพิจารณาคดีที่เป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น โดยกษัตริย์จะแต่งตั้งบุคคลให้ขึ้นว่าความแทนพระองค์ จนกระทั่งเมื่อช่วงศตวรรษที่สิบหกเมื่อมีศาลเกิดขึ้นมามากมายเพื่อดูแล

คดีความที่เพิ่มมากขึ้นหนึ่งในนั้นคือศาลจารีต (Court of the Common Law) ที่มีด้วยกันทั้งหมด 3 ศาล หนึ่งในนั้นเป็นหน่วยที่ใช้ชื่อว่า ซานเซอร์รี่ ที่แยกออกมาเพื่อเยียวยาผู้เสียหายที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากศาลจารีตนั้น ผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่เพียงคนเดียวของหน่วยซานเซอร์รี่นี้คือ ลอร์ด ซานเชเลอร์ (Lord Chancellor) เป็นผู้ได้รับการแต่งตั้งโดยกษัตริย์ให้ทำหน้าที่นั่งบัลลังก์พิพากษาแทนพระองค์ ด้วยความจำเป็นเช่นที่กล่าวมานั้นหน่วยซานเซอร์รี่ได้ปรับเปลี่ยนมาจนกลายเป็นศาลซานเซอร์รี่ในช่วงศตวรรษที่สิบหกต่อมาจนถึงช่วงศตวรรษที่สิบเก้าจึงเป็นช่วงเวลาที่เกิดปัญหาในศาลซานเซอร์รี่มากที่สุด

ระบบกระบวนการยุติธรรมศาลซานเซอร์รี่ของอังกฤษตกทอดมาจากบรรพบุรุษจนถึงศตวรรษที่สิบเก้าและไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดชื่อเสียงที่เคยมีก็ยังคงมีอยู่แม้จะผ่านมาถึงศตวรรษที่สิบเก้าแล้วก็ตาม คดีความที่เข้าสู่ศาลซานเซอร์รี่นี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับพินัยกรรมทรัพย์สิน และการบังคับคดีที่เกี่ยวข้องกับมรดกเป็นหลัก แดเนียล พูล (Daniel Pool) ได้อธิบายหลักการทำงานของศาลซานเซอร์รี่ไว้



ในหนังสือ *What Jane Austen Ate Charles Dickens Knew* ว่า (Pool, 1994, p. 128)

In practical terms, the difference between common law and equity meant that the common-law courts would typically uphold a contract to repay a money lender £5 at 5,000 percent interest that you had taken out to buy a last meal for your dying mother as long as it was properly signed and drafted. Chancery, however, at least in theory, would look to see whether your circumstances when you signed had put you at such a colossal disadvantage that the contract should be voided.

ศาลชานเซอร์รี่นั้นค่อนข้างจะหละหลวมในแนวทางการปฏิบัติกว่าศาลจารีตเอง พูลได้ชี้ให้เห็นว่าคดีความจึงตกค้างอยู่ที่ศาลชานเซอร์รี่จำนวนมากเป็นเวลานาน ส่วนขั้นตอนในการดำเนินงานของศาลชานเซอร์รี่นั้นก็ปัญหาที่สำคัญมากด้วยเพราะเมื่อคดีความใด ๆ ที่ผู้ฟ้องร้องไม่ได้รับความพึงพอใจจากการพิจารณาของศาลชั้นต้น ผู้ฟ้องร้องสามารถ

นำเอาเรื่องไปยื่นที่ศาลชานเซอร์รี่ต่อได้ การติดต่อกับศาลชานเซอร์รี่ก็สร้างความยุ่งยากให้กับผู้ยื่นเรื่องตั้งแต่ขั้นตอนแรกเพราะศาลชานเซอร์รี่ไม่มีระบบลูกขุนเหมือนที่ศาลจารีตใช้ แต่ใช้ระบบการพิจารณาเอกสาร ทำให้การแทน (affidavits) ซึ่งต้องเป็นเอกสารที่มีการรวบรวมขึ้นมาใหม่เท่านั้นด้วย สุนัย มโนมัยอุดม (2559, หน้า 92) นักกฎหมายไทยได้ให้รายละเอียดถึงขั้นตอนในการยื่นฟ้องไว้ว่าเอกสารจะต้องประกอบด้วย

ก. ส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ... ข. คำกล่าวอ้างตามรูปแบบว่าจำเลยได้สมคบกับผู้อื่นทำผิดต่อโจทก์ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้ออ้างให้ศาลชานเซอร์รี่เข้าแทรกแซง...
ค. ส่วนที่เป็นข้อกล่าวหา ... ง. ส่วนที่เป็นคำถามต่าง ๆ เพื่อให้จำเลยตอบภายใต้คำถาม ... เมื่อศาลพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าคดีมีมูลที่จะฟ้องร้องศาลก็จะออกหมายซึ่งเรียกว่า subprena มีคำสั่งให้จำเลยมาที่ศาลในเวลาที่กำหนดเพื่อตอบคำถามตามคำร้องโจทก์

กระบวนการรวบรวมเอกสารคำให้การนั้นต้องผ่านวิธีการจำนวนมาก ก่อนจะมีการนำเอาข้อมูลตามที่สุนัยได้กล่าวไว้มาใช้ได้นั้นต้องมี



การจัดให้ทั้งฝั่งผู้ที่เป็นโจทก์และจำเลยเข้าสู่กระบวนการไต่สวนภายใต้คำสาบานที่ละฝั่งแยกจากกันแล้วรวบรวมเป็นเอกสารคำให้การขึ้นในภายหลัง การไต่สวนนี้ไม่อนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าร่วมได้หรือมีการโต้แย้งจากฝ่ายตรงข้ามได้ และหากการสืบพยานนั้นยังไม่สามารถทำให้คดีความสิ้นสุดลงหรือหากศาลต้องการข้อมูลเพิ่มเติมจะต้องให้กลับไปสืบเพิ่มเติมจากศาลอื่นซึ่งก็คือศาลจารีต กระบวนการข้างต้นนี้เป็นเพียงขั้นตอนแรกๆในการนำเอาคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลชานเซอร์รีเท่านั้น

ความยุ่งยากที่ได้เริ่มต้นจากขั้นตอนแรกนั้นจะเพิ่มมากขึ้นในขั้นตอนต่อมาที่ผู้เข้าฟ้องร้องกับศาลชานเซอร์รีต้องรับมือหรือทนให้ได้ ขั้นตอนของการนำเอกสารคำให้การขึ้นแก่ศาลชานเซอร์รีจะต้องเป็นเอกสารรวบรวมขึ้นใหม่เท่านั้นไม่สามารถนำเอาเอกสารเก่ามาใช้ได้ซึ่งกรณีที่ต้องรวบรวมเอกสารขึ้นมาใหม่มีตั้งแต่การเสียชีวิตของผู้ฟ้องร้อง การเสียชีวิตถึงจริตไปจนถึงการแต่งงานในกรณีที่ผู้หญิงเป็นผู้ยื่นคำร้องจะนับว่าเอกสารนั้นเป็นโมฆะไปคดีความก็สิ้นสุดลงไปด้วย กระบวนการต่อมาคือการสืบพยานหรือการ

พิจารณาเอกสารยังเพิ่มความยุ่งยากมากขึ้น เพราะทุกฝ่ายสามารถนำเอาคำร้องต่าง ๆ ใส่เพิ่มเข้าไปได้ตลอดเวลาเพื่อให้ทนายนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาต่อไป ขั้นตอนการดำเนินการของศาลเหล่านี้ไม่เคิล ล็อบบัน (Michael Lobban) กล่าวเอาไว้ในบทความของเขาว่า “กระบวนการของศาลชานเซอร์รีมีแต่ช่วยทำให้เกิดค่าใช้จ่ายและความล่าช้าเพิ่มไปอีก เพราะการฟ้องร้องนั้นทำประหนึ่งว่าเป็นกรณีข้อพิพาทที่ผู้มีส่วนร่วมทุกคนต้องอยู่ร่วมโดยตลอด” (Lobban, 2004, p. 392) หลักการที่ศาลรักษาไว้นี้เป็นเหมือนเนื้อร้ายของผู้คนที่ต้องแบกรับไว้ คดีความขนาดเล็กที่สามารถทำให้จบลงได้ในระยะเวลาสั้น ๆ เมื่อเข้าสู่ศาลชานเซอร์รีจะต้องใช้เวลาเพิ่มเข้าไปอีกจนอาจนานเป็นทศวรรษได้ สุนัย มโนมัยอุดม ได้กล่าวถึงรูปแบบการดำเนินการของศาลเหมือนกับที่ล็อบบันได้กล่าวไว้ในแง่ที่ไม่ช่วยให้อคติความบรรลุป่าหมายได้ โดย สุนัย มโนมัยอุดม (2559, หน้า 95) กล่าวว่า

ชานเซเลอร์สมัยนั้นยังไม่มีความรู้สึก
ละเอียดใจมากนักในการแต่งตั้งคนที่ไม่มี
ความสามารถ แต่ตั้งคนที่ตนเองต้องการ
สนับสนุนในหน้าที่การงาน ประกอบกับ

ยังไม่มีวิธีการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของมาสเตอร์อย่างเหมาะสม วิกฤตการณ์ดังกล่าวจึงยังคงมีอยู่ต่อมา คู่ความยังคงถูกบังคับให้จ่ายเงินค่าบริการในส่วน ของงานที่สมมติขึ้นและที่ไม่มีคุณค่า ต่อคดีของตน นอกจากนี้ยังต้องจ่ายค่า สำนวนเอกสารต่าง ๆ ซึ่งไม่จำเป็นอย่าง ไม่รู้จบ โดยสภาวะการณ์เช่นนี้ไม่เป็นที่ สงสัยเลยว่าคดีความเป็นจำนวนมากได้ มีการยอมความกันไปก่อนที่ศาลจะ ตัดสินคดี

แทนที่กระบวนการศาลจะเป็นที่พึงพิงให้กับ ประชาชนแต่กลับทำให้ประชาชนต้องมา เดือดร้อนเพิ่มเข้าไปอีก เมื่อผู้คนต้องจ่ายเงิน เพิ่มในทุกขั้นตอนยอมเป็นหนทางให้คนที่ ทำงานในศาลมองเห็นช่องทางในการหาเงิน เข้าตัวเองหลายคนก็ได้ผลประโยชน์จากส่วน นี้ด้วยเช่นกันจึงมีการยืดอายุความของคดี ออกไปเรื่อยๆจนไม่มีที่สิ้นสุด และบุคลากร ของศาลเองก็ไม่ใช่บุคคลที่มีความสามารถ มากพอและมีแต่จะเพิ่มจำนวนขึ้นไปอีกเพราะ ต้องทำงานเล็กน้อยแต่เป็นแหล่งเงินที่ดีกว่า ศาลชานเซอร์รี่จึงกลายเป็นองค์กรที่เลือยที่สุด งุ่นง่านเหมือนไดโนเสาร์ไม่พัฒนาการทำงาน

ให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อให้เหมาะสมกับยุค สมัยที่สังคมกำลังพัฒนา ชื่อเสียงของศาลได้ กลายเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของผู้คนในยุค นั้น แต่ส่วนมากเป็นไปแบบไม่ได้เปิดเผยมากนัก เพราะต่อให้มีการวิพากษ์กันอย่างไรศาลยังคง รักษาธรรมเนียมแบบโบราณเอาไว้อย่าง เหนียวแน่น สืบทอดสิ่งที่เคยทำมาตั้งแต่กลาง ยุคศตวรรษที่สิบสามเรื่อยมา ธรรมเนียมหนึ่งที่ศาลชานเซอร์รี่คงไว้ไม่ว่าการรับสินบน หรือรับส่วยด้วยวิธีการต่าง ๆ ก็ปรากฏให้เห็น ในศตวรรษที่สิบเก้าอยู่ศาลได้กลายเป็น สถานที่ทำให้เกิดการทุจริตขึ้นและประการ สำคัญอีกอย่างคือสถานะของศาลที่ขัดแย้ง กับสภาพสังคมที่พัฒนาไปรวดเร็วมากใน ช่วงเวลานั้น

ชาร์ลส์ ดิกเกนส์กับศาลชานเซอร์รี่

ชาร์ลส์ ดิกเกนส์เป็นบุคคลหนึ่งที่ไม่ค่อย เห็นด้วยกับการดำเนินการของศาลชานเซอร์รี่ ในช่วงเวลานั้นสิ่งที่ทำให้ดิกเกนส์กล้าออกมา เปิดเผยความรู้สึกเช่นนี้อาจเป็นเพราะดิกเกนส์ เองได้คลุกคลีกับการทำงานที่ศาลมาตั้งแต่เด็ก ตอนที่พ่อของดิกเกนส์เริ่มมีหนี้สินเพิ่ม มากขึ้นเขาได้ส่งดิกเกนส์เข้าไปช่วยงานที่ศาลโดย



ช่วงแรกเขาได้เป็นเพียงคนเดินเอกสารจนได้กลายเป็นพนักงานฝึกหัดอยู่ที่ศาลเป็นเวลาหลายปี ประสบการณ์ช่วงที่ดิกเกนส์ทำงานให้กับศาลนับเป็นข้อมูลที่ดีให้กับเขาในการนำมาเขียนเป็นนวนิยายเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งของเขาและนับเป็นโอกาสที่ดิกเกนส์เองได้ใช้เป็นพื้นที่บอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับผู้คนที่เกี่ยวข้องกับศาลและผลลัพธ์ต่างออกมาคือความล้มเหลวแทบทั้งหมด

“DICKENS HATED CHANCERY” แคทลีน เบลค (Kathleen Blake) ช้อความนี้ นับว่าตรงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของดิกเกนส์ เพราะนอกจากชีวิตในวัยเด็กของดิกเกนส์เองที่เป็นคนเดินเอกสารให้ศาลเป็นเวลาหลายปีที่ต้องพบเจอสถานการณ์ความไม่เป็นธรรมทั้งหลายในศาล แต่สาเหตุสำคัญที่น่าจะทำให้ดิกเกนส์อคติต่อกระบวนการยุติธรรมมากกว่าน่าจะเป็นช่วงที่เขาประสบความสำเร็จและนวนิยายของเขาได้รับความนิยมมากขึ้น นวนิยายของเขาถูกตีพิมพ์แบบผิดกฎหมายซึ่งเป็นผลให้รายได้จากการขายนวนิยายของเขาลดลงไป ชื่อเสียงของเขาถูกนำไปใช้หาผลประโยชน์โดยคนอื่น ดิกเกนส์จึงต้องหันไปพึ่งกระบวนการยุติธรรมเพื่อช่วย

จัดการกับปัญหา ดิกเกนส์ได้นำเอาเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ต่อผลงานเขาเข้าสู่กระบวนการศาลชานเซอร์รี่ที่มีหน้าที่ดูแลเรื่องลิขสิทธิ์ด้วย แม้ว่าดิกเกนส์เหมือนจะเข้าใจถึงความสำเร็จในการฟ้องร้องถึงห้าครั้งด้วยกันแต่ความเฉื่อยของศาลบวกกับคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องลิขสิทธิ์ยังไม่ได้รับความสนใจมากพอ ทำให้การชนะคดีความทั้งห้าครั้งนั้นก็ไม่สามารถที่จะเรียกค่าเสียหายต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับผลงานของเขาได้ นอกจากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากศาลแล้วเขายังต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการฟ้องร้องกับศาลชานเซอร์รี่ในครั้งเหล่านั้น โดยไม่เคยได้อะไรกลับคืนมาเลย

นักวิจารณ์อีกคนที่ได้พูดถึงความไม่พึงพอใจของดิกเกนส์ต่อการทำงานของศาลไว้คล้ายกับเบลคคือ อัลเฟร็ด วาลี โคล (Alfred Whaley Cole) ได้เขียนบทความ “The Martyrs of Chancery” (1850) ตีพิมพ์ในวารสาร *เฮาส์โฮลด์ เวิร์ด (Household Words)* ที่ดิกเกนส์เป็นบรรณาธิการในเวลานั้น โคลใช้วิธีการเปรียบเทียบศาลกับเรื่องราวในปกรณัมกรีกที่มีอริบตีศาลชานเซอร์รี่เปรียบเสมือนเป็นเทพเฮดีส (Hades) เทพที่พำนักอยู่ในนรกและยังเป็นเทพที่มั่งคั่ง สะสมทรัพย์สมบัติไว้มากมาย



ส่วนนรกก็ถูกใช้เปรียบกับศาลที่อธิบดีและบุคลากรพากันอยู่ สาเหตุที่โคลเปรียบเทียบอธิบดีศาลชันเชอร์รี่และตัวศาลเองเหมือนกับเทพเฮดิสเพราะเมื่อใดที่มีคดีความเข้ามาสู่กระบวนการพิจารณาของศาลเมื่อนั้นผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการศาลส่วนมากจะเสียชีวิตก่อนที่จะถึงจะจบลง ส่วนกระบวนการทุกอย่างที่เกิดขึ้นที่ศาลนั้นต้องจ่ายเงินจำนวนมากในการดำเนินการตามที่ถูกเรียกร้องแม้ว่าจะไม่ได้รับการช่วยเหลือใด ๆ เลยก็ตาม ศาลจึงร่ำรวยมากขึ้นเหมือนเทพแห่งความตายที่สะสมทรัพย์สมบัติไว้ นอกจากนั้นแล้วโคลยังได้พูดเสียดสีศาลชันเชอร์รี่ว่าเป็นสถานที่ทุกคนรู้จักแต่ไม่มีใครเลยที่ทำให้เกียรติหรือความสำคัญแต่ “ไม่มีใครจะเข้าไป [ศาล] นอกจากพวกเขาพึงพอใจ” ในความเป็นจริงแล้วคงไม่มีใครที่พอใจที่จะเข้าไปที่ศาลเพราะชื่อเสียงศาลชันเชอร์รี่มีแต่ด้านลบ ดังนั้นจะเห็นว่าความเห็นของนักวิจารณ์สองคนนี้คือทำให้การอีกมุมหนึ่งที่สอดคล้องกับทัศนคติของดิกเกนส์ด้วย โดยเฉพาะเมื่อมองผ่านมุมมองนวนิยายเรื่อง *บิลิค เฮาส์* ยิ่งทำให้เห็นความชัดเจนมากขึ้น

ศาลชันเชอร์รี่ในนวนิยายเรื่อง *บิลิค เฮาส์*

นวนิยายเรื่อง *บิลิค เฮาส์* นี้ดิกเกนส์เล่าถึงความล่าช้าในการพิจารณาคดีความที่เข้าสู่กระบวนการของศาลชันเชอร์รี่ ภาพของศาลชันเชอร์รี่ที่ทุกคนต่างมองว่าเป็นศาลที่ขาดประสิทธิภาพในการตัดสินคดีความยิ่งนานวันเข้าศาลยิ่งสั่งสมคดีความไว้มากมายและไม่สามารถระบายออกมาได้จนกลายเป็นความเรื้อรังที่ทำให้ผู้คนขาดศรัทธาต่อศาล การนำเสนอภาพความล้มเหลวของศาลชันเชอร์รี่ในนวนิยายเรื่อง *บิลิค เฮาส์* นี้ดิกเกนส์ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของเขาในการเล่าเรื่องโดยใช้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้อ่านเข้ามาทำให้การนำเสนอของเขาชัดเจนเข้าใจง่าย ทั้งหมอกและตัวละครที่ถูกนำมาเปรียบเทียบความชำนาญในการเล่าเรื่องของดิกเกนส์เป็นที่ยอมรับเสมอมาในการทำให้ผู้อ่านสร้างภาพได้ง่ายและชัดเจน ดิกเกนส์ไม่ได้สร้างสิ่งใหม่หรือซับซ้อนขึ้นมาใช้ในการถ่ายทอดเรื่องราวที่เขาอยากให้อ่านคล้อยตาม ดังนั้น ภาพความไร้ประสิทธิภาพของศาลชันเชอร์รี่จึงนำหมอกที่ปกคลุมทั่วไปในเมืองใหญ่ ๆ ของอังกฤษในช่วงนั้นมาทำหน้าที่แทรกซึมอยู่ในทุกส่วนของนวนิยายเรื่องนี้



จอยซ์ คอลลีค แม็คเคลอร์ (Joyce Kolc McClure) ได้กล่าวแสดงความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนนวนิยายของดิกเกนส์ไว้ว่า (McClure, 2003, p. 30)

In all of this, Dickens executes a masterful explication of his social injustice. One of the great strengths of Dickens's novelistic technique in general is that he develops is theme over and over in the intricate details of the lives of each of his novel's characters...In Bleak House, uses this technique to its fullest, for here the technique itself reinforces the novel's view of a world where the evil effects of social injustice utterly pervade existence. He makes this world view all the more compelling by delineating numerous permutations and variations of the effects of injustice on the personages and lives of is characters.

หมอกในสังคมเรื่อง *บลิค เฮาส์* นอกจากจะเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและผลพวงจากการปฏิบัติอุตสาหกรรมแล้ว หมอกยังเป็น

สัญลักษณ์ของความมืดมัว มัวหมอง หมอกทำให้การมองเห็นบกพร่อง ทุกสิ่งที่ถูกหมอกปกคลุมจะขาดความชัดเจน เช่นเดียวกับเมืองลอนดอนทั้งเมืองต้องตกอยู่ใต้การปกคลุมของหมอก หมอกยังสามารถเคลื่อนที่ไปได้ในทุกสถานที่อย่างมีนัยสำคัญในการเชื่อมสังคมลอนดอนทั้งหมดเข้าด้วยกัน ดังที่ปรากฏในบทบรรยายตอนหนึ่งว่า “Fog everywhere. Fog up the river, where it flows among green aits and meadows; fog down the river, where it rolls defiled among the tiers of shipping, and the waterside pollutions of a great (and dirty) city.” (1) ดิกเกนส์ให้หมอกแทรกซึมเข้าไปที่ใจกลางของเรื่องนี้นั่นคือศาลานเซอรัร์ที่มีอิทธิพลนั่งอยู่ หมอกที่อยู่ในศาลเป็นการสื่อความหมายกับผู้อ่านว่าหมอกเป็นเสมือนม่านที่บดบังทำให้ภายในศาลมืดมัว การทำงานของคนที่อยู่ในศาลก็พลอยมืดมัวลงไปด้วยจนส่งผลให้คำพิพากษาลดลงด้วย เมื่อมองเห็นได้ไม่ชัดเจนศาลจึงไม่แตกต่างจากสถานที่ธรรมดาอื่น ๆ จนความสำคัญในความเป็นศาลได้ลดลงไปอย่างที่ศาลควรมี ความมืดมัว ความไม่ชัดเจนทำให้ทุกอย่างอยู่ในสภาพความมืดมัวเหมือนกันหมด แม้แต่ศาลที่ควร

เป็นแสงสว่างให้กับสังคม คอยช่วยชี้ช่องทางให้กับประชาชน คอยนำความสงบสุขให้กับผู้คนในสังคมแต่ศาลาซานเซอรรี่เองกลับตกอยู่ใต้สถานการณ์ที่หมอกบดบังเอาไว้ ศาลาเต็มไปด้วยความไม่ชัดเจนในขั้นตอนการทำงาน ขาดวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่จะคลี่คลายຄຶຄວາມທີ່ควรจะได้รับ การตัดสินใจให้เสร็จสิ้น เพราะหลายคดีที่เข้าสู่ศาลาซานเซอรรี่นั้นไม่ได้มีความยุ่งยากซับซ้อนใดๆ แต่ขั้นตอนที่ศาลาใช้กลับทำให้ຄຶຄວາມเหล่านั้นซับซ้อนมากเกินไปเกินกว่าที่ควรจะเป็น จนสุดท้ายทุกคดีความต้องตกอยู่ใต้ฎัจกรที่ไม่จบสิ้น เป็นวังวนที่หมุนวนดึงดูดทั้งผู้คนเงินทองเข้าสู่หลุมดำของความล้มเหลวที่มีดมน ทุกอย่างได้รับผลกระทบจากหมอกที่ปกคลุมทั่วเมืองเหมือนกับสังคมได้รับผลกระทบจากระบบของศาลา

ตัวอย่างของความล้มเหลวในการจัดการของศาลาระดับพื้นฐานคือสลัมในนวนิยายชื่อ ทอม ออล อโลนส์ (Tom-All- Alone's) สถานที่แห่งนั้นดูเหมือนจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับศาลาโดยตรงหรือมีความหมายอะไรมากมายนัก สลัมเป็นเพียงสถานที่หนึ่งที่มียู่ในเมืองที่กำลังพัฒนาไม่ว่าในยุคไหน หากแต่ถ้าเรา

พิจารณาผ่านบริบทสังคมบลีค เฮาส์ด้วยแล้วก็จะเห็นว่ามันคือผลกระทบหนึ่งจากการขาดการดูแลของผู้คนที่รับผิดชอบซึ่งเป็นไปได้มากกว่าบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องอาจเข้าไปมีส่วนในกระบวนการศาลาจนเสียเวลาที่จะควรจะอุทิศให้กับงานที่พวกเขาควรรับผิดชอบ และควรจะแก้ไขให้มีสภาพที่ดีเพื่อให้ผู้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามมา สลัมเป็นสถานที่แปลกแยกจากส่วนต่างๆของสังคม แต่ในนวนิยายเรื่องนี้แท้จริงแล้วสลัมเป็นเหมือนสิ่งทำหน้าที่เชื่อมให้โลกทั้งสองส่วนเข้าเป็นส่วนเดียวกัน ทั้งโลกของฝั่งผู้ปกครองเข้ากับโลกของชนชั้นล่างของสังคม โลกทั้งสองฝั่งยังถูกเชื่อมเข้าด้วยกันอีกครั้งด้วยหมอก แล้วทุกส่วนของสังคมเท่าเทียมกันภายใต้เงื่อนไขที่หมอกกำหนด โลกข้างนอกกับโลกที่ทอม ออล อโลนส์ถูกรวมเข้าด้วยกันอีกครั้งในครั้งที่เอสเตอร์ไปพบกับโจที่สลัม โจเป็นเด็กกำพร้าที่อาศัยอยู่ที่สลัม โจประทังชีวิตด้วยการกวาดถนน เมื่อเอสเตอร์ไปพบโจเข้า เขากำลังป่วยด้วยโรคไข้ทรพิษและเอสเตอร์ได้รับใจมาดูแลโดยหวังจะช่วยรักษาให้หายจากโรค แต่สุดท้ายเอสเตอร์ได้ติดโรคจากโจด้วย ดิกเกนส์ได้ทำให้โลกของสลัมรวมเข้า



กับโลกของผู้คนทั่วไปอีกครั้งด้วยโรครระบาด
ในครั้งนั้น ความเลวร้ายของโรครระบาดใน
เรื่อง *บิลิค เฮาส์* ที่เกือบจะทำแอสเตอร์ต้อง
เสียชีวิตไปแต่สิ่งหนึ่งที่มีความเจ็บป่วยครั้งนี้ได้
ทิ้งไว้คือความเท่าเทียมกันของผู้คนในสังคม

ความเท่าเทียมกันของผู้คนจะเกิดขึ้นได้
ถ้ากระบวนการยุติธรรมเกิดขึ้นแก่ทุกคน
แต่สังคม *บิลิค เฮาส์* ไม่เคยมีความยุติธรรม
เกิดขึ้นเลย ดังนั้นหากเปรียบเทียบหมอกกับ
ศาลแล้วหมอกเหมือนจะทำหน้าที่ของมันได้
ดีกว่าศาลเสียเองเพราะหมอกสามารถตีบคลาน
เข้าไปได้แม้กระทั่งในศาลและยังปกคลุมตัว
อธิบดีศาลสูงสุด (the Lord Chancellor) ดิกเกนส์
(Dickens, 2008, p. 12) ได้บรรยายไว้ว่า “On
such an afternoon, if ever, the Lord High
Chancellor ought to be sitting here—as here
he is—with a foggy glory round his head,
softly fenced in with crimson cloth and
curtains, mistily engaged in one of ten
thousand stages of an endless cause.”

ทุกคนต้องตกอยู่ใต้มนต์สะกดของศาลที่
มีมนต์จึงเป็นสถานที่ที่ไม่มีใครอยากเข้าไป
เกี่ยวข้อง การทำงานของศาลที่ไม่มีขั้นตอน
ชัดเจน ไม่มีความสามารถที่จะสร้างความ

น่าเชื่อถือให้ผู้ที่จะเข้ามาารับคำพิพากษา
ขั้นตอนในการพิพากษาของศาลกลับก่อความ
ยุ่งยากให้กับคดีเพิ่มมากขึ้น แอสเตอร์ได้พบ
เห็นการทำงานและได้เรียกการทำงานของศาล
ว่าเพียงแค่ “polite show” (Dickens, 2008,
p. 365) แอสเตอร์ยังถึงความจริงเรื่องความไร้
ประสิทธิภาพของบรรดานักการที่ศาลทุกคน
ว่าถึงแม้พวกเขาทุกคนต่างแต่งตัวดี อยู่ในชุด
ที่ทรงเกียรติ สวมใส่วิกที่ดูมีคุณค่า ได้รับ
ตำแหน่งที่สูง แต่กลับไม่ทำงานตามที่พวกเขา
ควรจะทำ “...some of those who were present,
dozed; some read the newspapers; some
walked about, or whispered in groups; all
seemed perfectly at their ease, by no means
in a hurry, very unconcerned, and extremely
comfortable.” แต่การแต่งตัวดีตามภาพที่
แอสเตอร์บรรยายมานี้ไม่ได้ทำให้งานเกิด
ประสิทธิภาพขึ้นแม้แต่น้อยเพราะทั้งหมดที่
เกิดขึ้นในศาลเป็นเพียงแค่ “การแสดง”
ซึ่งตรงข้ามกับสิ่งที่คนในสังคมคาดหวังว่า
ควรจะจัดลำดับความสำคัญในลำดับต้น ๆ
การที่บุคลากรทุกคนควรจะเร่งรีบกระตือรือร้น
ในการพิจารณาคดีที่กองเท่าภูเขาอยู่ตรงหน้า
พวกเขาให้ลุล่วงไปคือสิ่งที่ทุกคนอยากจะเห็น



มากกว่า นอกจากพวกเขาจะให้ความสำคัญเรื่องไม่สำคัญต่อคดีความแล้วความเนือยชาที่ไม่แยแสต่อความเป็นความตายของผู้คนเลยนั้นทำให้เอสเตอร์เองก็อดแปลกใจไม่ได้เช่นกัน เอสเตอร์ไม่ได้กล่าวเกินจริงเลยที่จะพูดว่าคณะของศาลนั้นไม่มีใครสักคนที่จะแสดงให้เห็นว่าพวกเขามีความรู้ความสามารถจริง ๆ และสุดท้ายคนเหล่านั้นในสายตาประชาชนก็กลายเป็นเหมือนประชาชนธรรมดาที่ดูแล้วไม่ได้มีความรู้แตกต่างจากประชาชนเลย ภาพความฉาบฉวยในการทำงานของบุคลากรนี้กลายเป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมต่างรับรู้ว่าเป็นเหมือนตลกร้ายในสายตาพวกเขาเหมือนเช่นเอสเตอร์ได้พบเจอมา

จากการบอกเล่าของเอสเตอร์นั้นการเพิกเฉยของบุคลากรศาลมันไม่ใช่เพียงแค่การไม่ทำงานเท่านั้นแต่ผลจากการละเลยหน้าที่ได้เพิ่มความล่าช้าต่อคดีความจนทำให้ค่าใช้จ่ายเกิดตามมามากขึ้นบวกกับขั้นตอนที่ไม่จำเป็นอีกมากมาย ดิกเกนส์ (Dickens, 2008, p. 108) ได้บรรยายถึงขั้นตอนต่างๆของศาลไว้ว่า

It's about nothing but costs now. We are always appearing, and disappearing, and swearing, and interrogating, and

filing, and cross-filing, and arguing, and sealing, and motioning, and referring, and reporting, and revolving about the Lord Chancellor and all his satellites, and equitably waltzing ourselves off to dusty death, about costs.

คนที่ได้รับประโยชน์และรวยขึ้นคือบุคลากรของศาลเหมือนเทพเฮดิสที่สะสมทรัพย์สมบัติไว้ในนวนิยายเองผู้บรรยายอีกคนได้พูดถึงระบบของศาลไว้ว่า “The one great principle of the English law is, to make business for itself. There is no other distinctly, certainly, and consistently maintained all its narrow turnings.” (Dickens, 2008, p. 574) หัวใจสำคัญของระบบเช่นนี้คือดูผู้คนเข้าสู่วังวนของมันแล้วคอยสูบเอาทั้งเงินและชีวิตของผู้คนเข้าไปทำให้ผู้คนต้องติดในวังวนนั้น การจะถอนตัวออกก็ไม่ได้ จะมองหาความยุติธรรมใด ๆ ก็ไม่มีเลย แม็คเคลอร์ (McClure, 2003, p. 30) ได้พูดถึงความลึ้มเหลวในนวนิยายเรื่องนี้ว่า “By the start of this novel, whole lives have been ruined by the circumlocutions of this legal case, yet the case is no closer to resolution than when it commenced decades earlier.”



ทุกคนที่เข้ามาสู่กระบวนการศาลชานเซอร์รี่ ต้องอยู่ด้วยความหวังเท่านั้นและเป็นเพียงสิ่งเดียวที่ทำให้ดำเนินชีวิตต่อไปได้ มิสไฟลท์ (Miss Flite) คือตัวอย่างของคนที่ดีงามชีวิตด้วยความหวังอย่างเต็มเปี่ยม มิสไฟลท์ได้เลี้ยงนกไว้ที่ห้องและนกแต่ละตัวต่างมีชื่อที่บ่งบอกความหวัง เช่น “Hope, Joy, Youth, Peace, Rest, Life...” (Dickens, 2008, p. 217) เป็นต้น นกเหล่านี้เป็นเหมือนความรู้สึกภายในของ มิสไฟลท์ที่ใช้ในการสร้างความหวังให้กับตัวเอง แม้นกเหล่านี้จะมีชื่อที่ทำให้คนได้ยินชื่อแล้วสัมผัสถึงความหวัง แต่ในความเป็นจริงนกเหล่านั้นก็ถูกกักขังไว้ในกรงที่หวังว่าสักวันหนึ่งจะได้รับอิสรภาพเหมือนกับเจ้าของพวกมัน มิสไฟลท์ปฎิญาณไว้ว่าทันทีที่คดีความที่ศาลได้รับการพิจารณาเธอจะมอบอิสระให้กับนกเหล่านี้เช่นกัน นกอีกกลุ่มหนึ่งที่มีมิสไฟลท์เลี้ยงไว้ก็มีชื่อเหมือนกับนกอีกกลุ่มหนึ่งแต่เป็นชื่อที่ทำให้เกิดความรู้สึกหดหู่ เช่น “Dust, Ashes, Waste, Want, Ruin, Despair, Madness, Death, Cunning, Folly, Words, Wigs...” (Dickens, 2008, p. 217) เป็นต้น คำพวกนี้ล้วนแต่บอกถึงผลที่เกิดจากการทำงานของศาลทั้งทางตรงและทางอ้อม และนี่คือ

ความจริงอีกด้านที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และมิสไฟลท์ยังเล่าต่อว่าได้เพิ่มนกอีกสองตัวตั้งชื่อตามบุตรบุญธรรมของจาร์นไดซ์ด้วยคำหลายคำที่ตั้งเป็นชื่อนกกลุ่มหลังนั้นเกี่ยวข้องกับความตายอย่างชัดเจนและมันคงไม่แปลกเพราะมิสไฟลท์เองก็ได้พบเจอเหตุการณ์ที่เธอเองน่าจะรู้ผลลัพธ์ที่จะเกิดต่อคดีของเธอ มิสไฟลท์เห็นความตายมาไม่น้อยทั้งพ่อเธอเองที่เสียชีวิตก่อนคดีมรดกจะได้รับการพิจารณาดังที่ปรากฏในข้อความตอนหนึ่งว่า (Dickens, 2008, p. 14) “Innumerable children have been born into the cause; innumerable young people have married into it; innumerable old people have died out of it. Scores of persons deliriously found themselves made parties in Jarndyce and Jarndyce, without knowing how or why...” ในคดีความของมิสไฟท์ผ่านมาถึงสามรุ่นแต่จนถึงตอนนี้ก็ยังไม่ใกล้ความจริง ความล้มเหลวที่สืบทอดมาหลายต่อหลายรุ่นเป็นการสะสมความสั่นคลอนที่มีต่อตัวของศาลเองเป็นอย่างมาก คดีความทั้งหมดได้สร้างความเกลียดชังให้กับผู้คน สร้างความไม่ไว้วางใจให้คนที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับศาลชานเซอร์รี่



ปัจจัยทางด้านระบบอีกแห่งหนึ่งที่เป็นส่วนส่งเสริมความไม่มีประสิทธิภาพของศาลคือบุคลากรเองที่มีผลต่อความล่าช้าหรือแม้แต่ทำให้เกิดความล้มเหลวของกระบวนการยุติธรรมนี้ นอกจากความเลื่อยชาของเจ้าหน้าที่ในศาลแล้วยังมีกลุ่มทนายที่คอยฉวยโอกาสหาผลประโยชน์จากคนที่เข้ามาติดต่อกับศาลด้วยโครงสร้างของศาลที่มีเพียงตำแหน่งอธิบดีที่มีเพียงคนเดียวเป็นผู้ที่สามารถพิจารณาคดีได้จึงทำให้กระบวนการดำเนินไปได้ไม่ราบรื่นและอธิบดีเองก็มีความที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมากจึงเกิดความล่าช้าขึ้น ถึงแม้ว่านโยบายเรื่องนี้จะทำหน้าที่เพียงเพื่อการวิพากษ์ความรู้ประสิทธิภาพของศาลชานเซอร์รี่แต่ไม่ได้นำเสนอวิธีการแก้ไขไว้ แต่ดิ๊กเกนส์เองได้กล่าวถึงชะตากรรมของศาลเอาไว้ด้วย ดิ๊กเกนส์สร้างภาพแทนของอธิบดีศาลชานเซอร์รี่ไว้โดยนำเอาคุณสมบัตินั้นใส่ไว้ในตัวละครที่ชื่อครูก (Krook) ที่เป็นแค่คนขายของเก่า การใช้ชีวิตของครูกสะท้อนเรื่องที่เกิดขึ้นในศาลทั้งสถานที่อาศัยและพฤติกรรมต่าง ๆ ครูกเป็นเจ้าของร้าน “ครูก โกดังผ้าขี้ริ้วและขวด” (KROOK, RAG AND BOTTLE WAREHOUSE) เป็นอาคารเดียวกับที่มีสโพลท์เช่าอยู่ พฤติกรรมที่น่าสนใจ

คือเขามักสะสมเอกสารเก่าๆจากศาลเอามาเก็บไว้ที่ร้าน เอกสารเหล่านั้นคือคำให้การทั้งหลายที่ถูกทางศาลจำหน่ายออกมาเพื่อกำจัดสิ่งของที่ไม่จำเป็น แต่เมื่อเอกสารเหล่านี้เป็นเอกสารที่ทางศาลต้องการกำจัดทั้งเอกสารเหล่านั้นจึงมีค่าเพียงแค่นกขะ ถึงแม้ครูกจะพยายามทำให้ดูเหมือนว่าเอกสารเหล่านี้อยู่ในร้านคำที่เหมาะสมแต่คุณค่าเอกสารเหล่านี้เหลือเป็นเพียงเศษกระดาษธรรมดาและพอกพูนขึ้นจนกลายเป็นกองขยะที่เจ้าของร้านสะสมไว้แต่ไม่เคยได้จำหน่ายออกไปจนเป็นที่มาของชื่อร้าน อีกแห่งหนึ่งร้านของครูกสะท้อนศาลชานเซอร์รี่ที่มีแต่กองเอกสารที่ไม่ได้มีคุณค่ามากกว่าที่กองอยู่ร้านของครูกเลยแม้แต่น้อย แคทลีน เบลค กล่าวไว้ว่า (Charles, 2008, p. 9)

So everything accumulates, like the papers in Chancery, like the estates which Chancery is so slow to disperse. An atmosphere of dirt, darkness, damp, fog, decomposition, confusion, and deadlock characterized Krook's shop as it does Chancery and the lands and houses in Chancery. Krook's reluctance



to part with anything belongs with his reluctance to clean or repair, and the lack of circulation of commerce identifies him with the Lord Chancellor and the landlord class.

เพราะครูคไม่เข้าใจต่อสิ่งที่เขาเก็บไว้เลย แม้แต่น้อยและครูคเองก็อ่านหนังสือไม่ได้ เขาเข้าใจเพียงแค่ว่าเอกสารที่เขาสะสมไว้ต้องมีค่ามากเพราะเป็นสิ่งที่ออกมาจากศาล แต่ในอีกมุมหนึ่งเอกสารเหล่านี้ยังมีคุณค่าซ่อนอยู่ เพราะวันหนึ่งมีคนมาค้นพบจดหมายติดต่อกันระหว่างเลดี้เดดล็อก (Lady Dedlock) กับนีโม (Nemo) ผู้เป็นพ่อแม่ที่แท้จริงของเอสเตอร์ที่ถือเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยเปิดเผยความสัมพันธ์ที่แท้จริงของสองคนผ่านเอกสารที่ร้านของครูคนี้เอง ความสำคัญของการกล่าวถึงตัวละครครูคไม่ได้มีเพียงแค่ว่าร้านของเขาที่เป็นภาพแทนของศาลเต็มไปด้วยคติความงมงายกันเท่าๆ เขาแต่ไม่เคยออกไปพร้อมคำตัดสินเลย

หากร้านครูคโกดังผ้าชีวรีและขวดเป็นภาพแทนของศาลซานเซอรัรีแล้วตัวของครูคก็คงเปรียบได้กับบุคลากรที่ทำงานในศาลรวมถึงอธิบดี ศาลสูงสุด (the Lord Chancellor) และอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ (the Master of

the Rolls) ดิกเกนส์เล่าถึงการกระทำหนึ่งที่น่าสนใจของครูคคือความพยายามสะสมซื้อลูกความที่ชื่อ จาร์นไคซ์ และ จาร์นไคซ์บนกระดาน คงถือเป็นเรื่องที่ไม่แปลกมากเพราะเอกสารที่ครูครับเข้ามาที่ร้านของเขาจะมีเอกสารหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับคดีของจาร์นไคซ์ และจาร์นไคซ์ เขาจึงได้เชื่อมโยงว่าชื่อนี้คงมีความสำคัญมากเพราะได้ปรากฏบ่อยครั้ง เอสเตอร์ได้บรรยายถึงเหตุการณ์ที่เธอได้ไปเจอการเขียนคำของครูคบนกระดานที่มีตัวอักษรเจ (J) เขียนค้างไว้ด้วยความกระตือรือร้น แต่วิธีที่เขียนนั้นผิดเพราะครูคเริ่มจากส่วนปลายก่อน แล้วค่อยย้อนกลับไปจนถึงส่วนหัว ถึงแม้ว่าจะได้ตัวอักษรออกมาเหมือนกันแต่ด้วยวิธีการที่ผิดแปลกไปอาจจะทำให้ได้ตัวอักษรที่แปลกออกไปได้ การที่เอสเตอร์ได้เห็นครูคมีความกระตือรือร้นที่จะสะสมชื่อนั้นก็ไม่ได้ต่างจากตอนที่เธอเข้าไปดูการทำงานที่ศาลแล้วเห็นว่าพวกเขาดูเหมือนจะทำงานแบบผิดไปจากที่ควรจะเป็นและอาจจะแย่กว่าครูคด้วยซ้ำ บุคลากรศาลต่างทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม การขาดความใส่ใจของบรรดาบุคลากรที่ศาลซานเซอรัรีนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับความพยายามของครูคที่จะ



สะกดชื่อจาร์นไคซ์ยังมีมากกว่าแต่สุดท้ายไม่ว่าจะเป็นบุคลากรที่ศาลหรือตัวครุเองต่างก็ไม่มีการที่ทำให้งานของพวกเขาสำเร็จออกมาเป็นผลลัพธ์ที่ดี ดังนั้นผลจากการทำงานของบุคลากรศาลทำให้คดีแทบจะทั้งหมดต้องพบกับความล้มเหลว ไม่มีความก้าวหน้า ไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือไม่แม้แต่จะช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าครุคนั้นคือตัวละครที่สะท้อนสถานะของศาลได้ทุกแง่มุมและได้กลายเป็นภาพสะท้อนความล้มเหลวที่ชัดเจนมาก นอกจากการสร้างภาพของครุคให้เป็นภาพเสมือนคนเดียวกับศาลแล้ว ดิกเกนส์ได้เพิ่มเหตุการณ์สำคัญที่ครุคต้องเสียชีวิตด้วยอาการที่เรียกว่า“การเผาไหม้ตัวเอง” (spontaneous combustion)³ จากการดื่มเหล้าอย่างหนักของเขาด้วย ในอีกแง่หนึ่งเป็นไปได้ว่า ดิกเกนส์กำลังชี้ให้เห็นว่าบุคลากรของศาลอาจจะต้องจากไปโดยไม่ได้สร้างความสำเร็จในการพิจารณาคดีใด ๆ เลย เพราะตอนที่ครุคเสียชีวิตเขายังไม่สามารถสะกดชื่อนั้นได้สำเร็จ นักวิจารณ์ที่ชื่อ ดี เอ มิลเลอร์ (D. A. Miller) ได้พูดถึงการเสียชีวิตของครุคจากสาเหตุที่ร่างกายเกิดความร้อนสูงจนทำให้เสียชีวิตในบทความ “Discipline in Different Voices: Bureaucracy,

Police, Family and Bleak House” (Miller, 1983, p. 62) ไว้ว่า

If Krook’s death, for instance, illustrates the apocalyptically anti-social kinds of retribution that are the only adequate responses to Chancery remaining, it can also be seen to reinstate precisely those social and political possibilities that Chancery, as a total order, ought to have made impossible. For insofar as Krook dies, as in certain modern aetiologies of cancer, of his own internal repressions, then Chancery can be safely trusted to collapse from its own refusal to release what is unhealthily accumulating in its system. Alternatively, insofar as Krook’s violent end is meant to foreshadow what is in store for the institution he figures, then his death carries a warning to the court to amend its ways or else.

เช่นเดียวกับที่มิลเลอร์ได้กล่าวไว้ข้างต้น ไมเคิล สเลเตอร์ (Michael Slater) ก็ได้กล่าวถึงการเสียชีวิตของครุคเอาไว้ด้วยว่า (Slater, 2011,



pp. 348-349)

Dickens means the reader to be startled into a fearful realisation that a corrupt and unjust institution like Chancery (emblematic of contemporary British society as a whole) will, if not radically reformed, suffer the fate that Carlyle in his great history *The French Revolution*, read over and over again by Dickens, shows befalling the ancient regime. It will collapse or disintegrate as a result of its own inner rottenness... Spontaneous combustion had to be a real, if rare, occurrence in nature for it to function as a perfect symbol for future institutional collapse.

ผู้คนต่างรับรู้ว่ศาลชานเซอร์รี่จะต้องพบบเจอกับชะตากรรมที่โหดร้ายจนอาจจะถึงกับจูดจบเพราะเป็นศาลที่ดำเนินการอย่างไร้แบบแผนที่เหมาะสมกับยุคสมัย ศาลชานเซอร์รี่ยังคงใช้วิธีการแบบเดิมซึ่งสืบทอดมาจากยุคก่อนหรือที่เรียกว่า “ancient regime” ระบบแบบโบราณนี้ยังเอื้อโอกาสให้บุคลากรใช้ความหละหลวมในขั้นตอนของศาลเป็นช่องทางในการเอา

เปรียบผู้คนที่เข้ามาเพื่อขอความช่วยเหลือจากศาล สาเหตุที่ทำให้เกิดช่องว่างขึ้นมาเพราะศาลชานเซอร์รี่ต้องใช้ทนายความในการนำคดีของลูกความเข้าสู่กระบวนการก่อนคดีนั้นจะสามารถดำเนินต่อไปที่อธิบดีศาลกว่าขึ้นการฟ้องร้องจะไปถึงขึ้นการพิจารณาโดยอธิบดีนั้นเป็นเส้นทางที่ยาวไกลและดำเนินไปโดยที่ไม่สามารถคาดหวังตอนจบได้แต่ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นในทุกขั้นตอนที่คดียังอยู่ที่ศาลนั้นเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้คนนั้นไม่ได้เกิดจากวิธีการหรือระบบของศาลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่บุคลากรของศาลเช่นทนายความนั้นก็มีส่วนในการลดทอนความน่าเชื่อถือของระบบยุติธรรมลงไปด้วยเช่นกัน

ทนายความในนวนิยายเรื่องนี้ถือเป็นตัวแทนของทนายความในกระบวนการยุติธรรมที่ไม่ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้คนแต่คอยแสวงหาผลประโยชน์จากความไม่รู้ในขั้นตอนและวิธีของกระบวนการศาล ทนายความเหล่านี้แม้ไม่ได้เป็นบุคลากรที่ทำงานภายในศาลโดยตรงแต่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่มีส่วนในการกำหนดชะตากรรมของผู้คนอยู่

ไม่ต่างจากตัวศาลเอง ทนายความเป็นผู้ที่คอย
ดึงใจทักของศาลให้ตกต่ำลงโดยพยายาม
เรียกร้อยเงินก่อนที่จะให้การช่วยเหลือ พวกเขา
เหล่านี้จึงมีความคล้ายกับบุคลากรที่ทำงานใน
ศาลแต่เป็นความเหมือนในด้านการสร้าง
ความเสียหายเสียมากกว่า การสร้างภาพของ
ตัวละครทนายนั้นดิ๊กเกนส์ยังคงใช้รูปแบบใน
การเขียนที่ยังคงเอกลักษณ์ของเขาไว้ทั้ง
การใช้สัญลักษณ์ช่วยสร้างภาพให้ชัดเจนขึ้น
ในขณะเดียวกันก็ยังคงแฝงน้ำเสียงการวิจารณ์
เอาไว้ด้วย

ทนายสองคนที่นวนิยายเรื่องนี้ได้ยก
มาเป็นตัวอย่างคือ ทนายทูลคิงฮอร์น (Mr.
Tulkinghorn) ที่ดูแลคดีความให้กับครอบครัว
ของตระกูลเดดล็อกส์ (the Dedlocks) ตระกูล
เก่าแก่ที่ร่ำรวยและมีความสำคัญต่อสังคมใน
บลิค เฮาส์ และทนายอีกคนคือทนายโวลส์
(Mr. Vholes) เป็นทนายที่รับคดีความของคน
สามัญและช่วยเหลือริชาร์ด คาร์สโตน (Richard
Carstone) หนึ่งในบุตรบุญธรรมของ จาร์นไคซ์
ที่จะเป็นผู้ได้รับมรดกบ้านบลิค เฮาส์ต่อไป

ในขั้นต้นดิ๊กเกนส์พยายามจะบอกถึง
ความไม่สำคัญของทนายความที่จะช่วยบรรดา
ลูกความให้บรรลุคำตัดสินจากศาล ดิ๊กเกนส์

สร้างตัวละครของเขาให้เป็นสองกลุ่ม กลุ่ม
แรกนั้นประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่ชื่อไม่มี
แม้แต่ความหมายทางภาษาศาสตร์และอีกฝั่ง
คือทนายความที่ทำหน้าที่จริง การที่มีตัวละคร
ชื่อแปลกเหล่านี้ทำให้เชื่อได้ว่าพวกเขาไม่มี
ความสำคัญใด ๆ และเมื่อมองภาพรวมเข้ากับ
ตัวละครหลักก็จะเห็นได้ว่าทุกคนนั้น ไม่มี
ประสิทธิภาพในการทำงานเหมือนกันทุกคน
ทนายกลุ่มนี้มีชื่อไม่สื่อความหมายทุกคน เช่น
Lord Doodle, Lord Coodle, Sir Thomas
Doodle, Duke of Foodle, Goodle, Hoodle,
Qoodle, และชื่อเหล่านี้อาจจะมีการไปจน
ครบทุกตัวอักษร ชื่อเหล่านี้ไม่มีอยู่จริงและไม่
มีส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่องหรือการ
ดำเนินคดี มีแต่ทำให้ภาพความเป็นทนาย
ทั้งหมดนี้ดูไม่ได้สำคัญมากไปกว่ากลุ่มทนาย
ที่มีตัวตนในนวนิยาย แต่ในเมื่อพวกเขาทั้ง
สองกลุ่มต่างเป็นทนายด้วยกันทนายทั้งหมด
จึงเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้ผู้คนได้รับ
ความเดือดร้อน ทำให้ขั้นตอนต่าง ๆ ของศาล
กลายเป็นแหล่งเงินขนาดใหญ่ ทุกอย่างต่าง
มีราคาแพงขึ้น ทนายเหล่านี้จะมีวิธีการจัดการ
กับลูกความของพวกเขาให้ตกอยู่ใต้มันต์
สะกดได้อย่างดีจนแทบจะไม่มีใครหลุดจาก



การหลอกล่อเหล่านั้นได้ทุกคนต่างสูญเสียให้กับระบบย่อยของสาลินั้นจนแทบจะสิ้นเนื้อประดาตัวไปตาม ๆ กันไม่เว้นแม้แต่มีสไฟท์แมดิกเคนส์จะไม่ได้บอกว่าใครคือทนายความที่ดูแลคดีให้กับเขาแต่ก็เป็นไปได้ว่าเขาสูญเสียทรัพย์สินไม่น้อยให้กับทนายความ

ทั้งทนายทลคิงฮอร์นและทนายโวลส์มีความเหมือนกันอย่างหนึ่งคือชื่อของทั้งสองคนนี้บ่งบอกนัยยะของการทำลาย คนหนึ่งมีเขา (horn) ที่สามารถทำร้ายคนได้เหมือนสัตว์ที่บ่งบอกบุคลิกที่ดุร้ายจึงทำให้เขาเหมาะสมกับอาชีพทนายที่ต้องการความหนักแน่นในการดำเนินการ ทนายทลคิงฮอร์นมีบุคลิกดุคั่นมากโดยเฉพาะเมื่อเสื้อผ้าที่เขาสวมตลอดเวลา คือสีดำด้วยแล้ว แต่เมื่อดิกเคนส์นำเอาทนายทลคิงฮอร์นไปเกี่ยวข้องกับสัตว์จำพวกกาที่ทุกครั้ง “Mr. Tulkinghorn goes, as the crow came—not quite so straight, but nearly” (Dickens, 2008, p. 147) ในหลาย ๆ วัฒนธรรมกาและเสื้อผ้าสีดำต่างเกี่ยวข้องกับเรื่องความตาย และเราก็ได้เห็นทนายทลคิงฮอร์นต้องเสียชีวิตลงจากอาชีพของเขา ส่วนทนายโวลส์ก็มีชื่อที่เหมือนสัตว์ประเภทหนูนา (vole) ถึงแม้จะไม่ได้มีความโหดร้ายเหมือนเขาของสัตว์

แต่หนูนาก็เป็นสัตว์ที่กินสัตว์เล็กเป็นเหยื่ออยู่แล้วเป็นห่วงโซ่ที่ผู้แข็งแรงคอยตัดดวงจากผู้ที่อยู่ชั้นล่างของห่วงโซ่อีกชั้นหนึ่ง ทนายทั้งสองจึงเป็นเหมือนกับสัตว์ร้ายที่รอคอยเหยื่อของพวกเขาดำเนินการตามแบบที่แต่ละคนถนัด ทนายทลคิงฮอร์นเป็นทนายที่มีความสามารถสูง เขาสามารถจัดการงานทุกอย่างได้ด้วยตัวเองโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ช่วย นอกจากนั้นเขาแทบไม่ต้องง้อลูกความแต่กลับเป็นลูกความที่ต้องง้อเขาเพราะความสามารถที่เขาได้อยู่ อีกทั้งความทุ่มเทและความชำนาญในงานเหมือนกับเป็นเพียงเรื่องธรรมดา ๆ ที่เขา “business consideration of the matter like a machine” (Dickens, 2008, p. 609) แต่การทำงานที่หนักมากของทนายทลคิงฮอร์นจนไม่มีเวลาจะใช้ชีวิตนอกที่ทำงาน ห้องนอนกับห้องทำงานคือที่เดียวกัน ไม่ว่าจะมาติดต่องานหรือมาเยี่ยมก็ต้องมาที่ห้องทำงานของเขาแห่งนี้ ชีวิตส่วนตัวไม่สามารถแยกออกจากชีวิตงานของเขาคืออันตรายต่อตัวเขาเอง เหมือนที่แพม มอร์ริส (Pam Morris) ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับบุคลิกของทนายไว้ในบทความ “Bleak House: and the Struggle for the State Domain” (Morris, 2001, p. 688) ว่า



...the danger of such extreme specialization of administrative purpose and total separation of the public, professional domain from the private sphere of personal relationship, affections, and emotional understanding. The desires of the self do not wither in the absence of a private life...The pursuit of duty, efficiency, and policy become ends in themselves

ความกลืนกันระหว่างงานกับชีวิตจริงเป็นเหมือนดาบสองคมที่ทำร้ายคนคนนั้นเพราะเมื่อครั้งที่มิสซอร์เทนส์ (Miss Hortense) ที่เป็นสาวใช้ของเลดี้เดคคอสส์มาขอความช่วยเหลือส่วนตัวให้ไต่ถามอีกครั้ง แต่ทนายทัตคิงฮอร์นตอบปฏิเสธไปเพราะถือเป็นเรื่องส่วนตัวนั้นก็สร้างความไม่พอใจให้กับมิสซอร์เทนส์จนย้อนกลับมาทำร้ายทนายจนถึงแก่ชีวิต ทนายทัตคิงฮอร์นจะมองว่าทุกสิ่งในชีวิตเขาเป็นเรื่องงานที่ต้องมีค่าตอบแทน หากมิสซอร์เทนส์จะขอความช่วยเหลือจากเขาก็ควรมีสิ่งตอบแทนและทำให้เป็นกิจจะลักษณะเหมือนคดียุติธรรมอื่น ๆ เหตุการณ์สำคัญนี้ทำให้เห็นถึงการที่ทนายไม่สามารถแยกเรื่องที่เป็นเรื่องส่วนตัว

ออกจากงานได้เพราะในที่สุดความขัดแย้งจากเรื่องส่วนตัวก็ย้อนกลับมาทำร้ายจนทำให้ทนายทัตคิงฮอร์นต้องถึงแก่ชีวิตและสูญเสียการทำงานและความสามารถของเขาที่ต้องจบลงด้วยการกระทำของเขาเองในที่สุด

ส่วนทนายโวลส์แม้จะไม่ใช่ทนายที่ยิ่งใหญ่เหมือนทนายทัตคิงฮอร์นแต่เขาก็มีวิธีการดำเนินงานของเขาเองที่ทำให้เขาสามารถหากินกับเหยื่อของเขาได้ด้วยบุคลิกที่ “Diligent, persevering, steady, acute in business” (Dickens, 2008, p. 574) เขาเป็นทนายที่ใช้วาทศิลป์ในการหวานล่อมให้ลูกค้าติดกับได้โดยง่ายโดยผู้บรรยายได้เลือกที่จะเรียกวิธีนั้นว่าการร้ายมนต์สะกดเหยื่อและในขณะเดียวกันก็เตรียมพร้อมจะขย้ำเหยื่อเหมือนแมวที่กำลังจ้องหนู ทนายโวลส์ใช้วิธีการเข้าถึงลูกค้าด้วยข้อมูลที่เขาเก็บเกี่ยวไว้จนทำให้ลูกค้าเขาต่างเชื่อสนิทใจในความเอาใจใส่ของเขา เช่นที่ริชาร์ดไม่สามารถจะถอนตัวออกจากทนายคนนี้ได้ เอสเตอร์เล่าถึงวิธีการของทนายโวลส์ไว้ว่า (Dickens, 2008, p. 619) “...he did not trust to time until he had often tried to open Richard’s eyes. That he had written to him, gone to him,



talked with him, tried every gentle and persuasive art his kindness could devise. Our poor devoted Richard was deaf and blind to all.” ความใส่ใจของทนายโวลส์คือช่องทางช่วยให้เขาเข้าถึงจิตใจของลูกความที่อ่อนแอได้และความอ่อนแอของลูกความถูกใช้เป็นช่องทางเอาเปรียบลูกความของเขา ความเห็นอกเห็นใจไม่ใช่ความจริงใจที่เขาต้องการช่วยให้คดีความคลี่คลายลงไปแต่อย่างใด ผลประโยชน์ของเขาก็คือการที่ได้ลูกความที่หัวอ่อนหลอกง่ายอย่าง ริชาร์ด คาร์สโตน ที่เชื่อเขาทุกอย่าง และริชาร์ดก็ต้องสูญเสียเงินจำนวนมากและสุดท้ายริชาร์ดก็เสียชีวิตลงก่อนที่จะได้รับบ้านบิลิค เฮ้าส์มาเป็นมรดก

ทนายความคือขั้นตอนหนึ่งที่ผู้คนต้องผ่านก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการของศาลได้ แต่ด่านแรกนี้กลับทำให้ทุกอย่างล่าช้าขึ้น เพราะสิ่งที่บรรดาทนายความสนใจเป็นพิเศษคือผลตอบแทนที่พวกเขาต้องการจากลูกความพวกเขา ถึงแม้ว่าคดีความทั้งหลายที่พวกเขารับผิดชอบจะไม่ก้าวหน้าไปเลยแม้แต่น้อยก็ตาม ทนายในนวนิยายเรื่อง *บิลิค เฮ้าส์* นี้คือตัวแทนของทนายความที่มีส่วนทำให้ระบบของกระบวนการยุติธรรมอังกฤษประสบ

ความล้มเหลวในสังคมอังกฤษช่วงศตวรรษที่สิบเก้า แม้ทนายความไม่ใช่คนที่สร้างความเสียหาย ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีในสายตาผู้คน แต่พวกเขาก็มีส่วนไม่น้อยที่ทำให้เกิดภาพของการขาดประสิทธิภาพของศาลขึ้น ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นใครที่ต้องเข้าสู่การกระบวนการยุติธรรมในช่วงเวลานั้นก็ต้องเผชิญกับปัญหาทั้งหลายเหล่านี้เช่นเดียวกันใครที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการต่าง ๆ ของระบบยุติธรรมล้วนมีส่วนทำให้เกิดความล่าช้า ความไร้ประสิทธิภาพด้วยกันทั้งหมด

สรุป

สังคมในนวนิยายเรื่อง *บิลิค เฮ้าส์* นี้เป็นภาพสะท้อนสังคมอังกฤษในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากแต่ผู้คนกลับต้องอาศัยอยู่ในสถานะถูกแยกขาดจากกันเพราะเรื่องทางกระบวนการยุติธรรมที่เป็นตัวทำให้สังคมไร้เสถียรภาพ ในด้านของความสัมพันธ์ของผู้คนนั้นดิกเกนส์ได้นำเอาหมอกในแง่ที่บดบังการมองเห็นแต่กลับสามารถเชื่อมคนเข้าด้วยกันได้จากการแพร่กระจายไปได้ทุกที่นั่นเอง อีกสิ่งหนึ่งที่ผู้คนในสังคม *บิลิค เฮ้าส์* ไม่ได้ตระหนักถึงคือพวกเขาทุกคนต่างก็มี



ความผูกพันกันแบบที่ไม่รู้ตัวผ่านการเข้าไปเกี่ยวข้องกับคติความที่ติดค้างเพราะความล่าช้าของกระบวนการของศาลชานเซอร์รี่ ในนวนิยายเรื่อง *บลีค เฮาส์* นี้มีคติความของจาร์นไคซ์ และจาร์นไคซ์ที่อยู่มาหลายชั่วอายุคนเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้คนได้พูดคุยเรื่องเดียวกัน นอกจากเรื่องคติความในนวนิยายแล้ว ดิกเกนส์ยังแสดงความเกี่ยวข้องกันของตัวละคร ทำให้ตัวละครจำนวนมากกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมผ่านเทคนิคการเล่าเรื่องที่ให้มีผู้บรรยายสองคน โดยผู้บรรยายทั้งสองคนนี้ไม่ว่าจะเป็นผู้บรรยายบุคคลที่สามหรือเอสเตอร์ในฐานะผู้บรรยายเอง

คอยบอกเล่าเรื่องราวให้ผู้คนได้รับรู้ร่วมกันผ่านมุมมองที่แตกต่างกันจนสุดท้ายเรื่องราวในนวนิยายเรื่องนี้สามารถรวมเข้าด้วยกันเป็นเรื่องเดียวกัน สิ่งสุดท้ายที่ดิกเกนส์ทิ้งไว้เป็นบทสรุปคือการที่เขาได้ให้นวนิยายเรื่องนี้เป็นเหมือนกระบอกเสียงที่บอกเล่าถึงปัญหาที่ผู้คนในสมัยวิกตอเรียนต้องเผชิญ ถึงแม้ว่านวนิยายเรื่องนี้จะไม่ได้นำเสนอการนำเสนอการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นก็ตาม แต่อย่างน้อยที่สุดนวนิยายเรื่องนี้ก็ได้สร้างความตระหนักให้กับผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริงด้วย

เชิงอรรถ

² www.judiciary.gov.uk

³ อาการที่ร่างกายมีความร้อนสะสมมากขึ้นแล้วเกิดการไหม้โดยไม่ได้มีปัจจัยจากภายนอกทำให้เกิดขึ้น สำหรับกรณีของครุฑเกิดจากการคืบคลานมากเกินไปจนอุณหภูมิร่างกายสูงขึ้นและในที่สุดก็เกิดการเผาไหม้จากภายใน ตัวอย่างของครุฑถือเป็นกรณีแรกๆที่มีการพูดถึงอาการเสียชีวิตจากการไหม้ตัวเองในนวนิยาย (ผู้เขียน)



บรรณานุกรม

- สุนัย มโนมัยอุดม. (2559). *ระบบกฎหมายอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน.
- Blake, K. (1997). Bleak House, "Political economy, victorian studies," *Victorian Literature and Culture*, 25(1), 1-21.
- Cole, A. W. (1850). The Martyrs of Chancery [i]. *Household Words, Volume II, Magazine*, 37(7), 250-252. Retrieved from <http://www.djo.org.uk/indexes/articles/the-martyrs-of-chancery-i.html>
- Dickens, C. (2008). *Bleak House*. Oxford: Oxford UP.
- Government of the UK. (2018). *History of the judiciary*. Retrieved from <https://www.judiciary.uk/about-the-judiciary/history-of-the-judiciary/>
- Lobban, M. (2004). Preparing for fusion: Reforming the nineteenth-century court of chancery, part I. *Law and History Review*, 23(2), 389-427.
- McClure, J. K. (2003). Seeing through the fog: Love and Injustice in "Bleak House." *The Journal of Religious Ethics*, 31(1), 23-44.
- Miller, D. A. (1983). Discipline in different voices: Bureaucracy, police, family and *Bleak House*." *Representations*, (1), 58-89.
- Morris, P. (2001). *Bleak House* and the struggle for the state domain. *ELH*, 68(3), 679-698.
- Pool, D. (1994). *What Jane Austen Ate Charles Dickens Knew: From Fox Hunting to Whist-the Facts of Daily Life in Nineteenth-Century England*. New York: Touchstone.
- Slater, M. (2011). *Charles Dickens*. Cornwall: Yale University Press.